

Advent s Karlem

O Karlu Lucemburském, též Čtvrtém, králi českém a císaři římském, víme podle školáků jen samé nudné úctyhodnosti. Že byl moudrý i statečný, ne už že dokonce se sklony k dobrodružnosti až k osobnímu hazardu. Kdyby jen mládež věděla, jakým byl už v sedmnácti letech frejřem (to byl dávný výraz pro vášeň k druhému pohlaví), ano i *hýřilem... samozřejmě ne doma, ale za rohem v Itálii – hltala by jeho vlastní životopis jako komiks.*

Já nevím, co jim ti kantoři ve škole povídají za nesmysly! V Benátkách např. unikl pronásledování loupeživé bandy a hodiny prožil skryt pod sítěmi ve špinavé rybářské bárce. Pro to všechno jsme si ho taky před šesti roky zvolili za největšího Čecha a vůbec nám nevadilo, že rodem byl Lucemburčan.

Pro mě platí ta veliká sláva adventu podle slov Vrchlického, v ten čas „můj duch zas tone v blaha moří“. Taky se vám zdál ten poslední rok jiný než jiné? I starostí přibylo. Jsme prý jedinou generací v dějinách naší civilizace, která smýšlí, že se její děti budou mít hůř... Nebojte, advent všechno zklidní s tou první zažehnutou svící.

Karla si dneska vůbec nespojíme s adventem nadarmo. Představme si jen, že s ním táhneme za tuhé zimy toho roku 1346 sedm set kilometrů ze západní do střední Evropy, z Bonnu do Prahy. V Trevíru se radši převlékl do pážecího šatu – tak byl mlád – a vydal se se svou nepočetnou družinou na cestu plnou nebezpečí, přes území svého úhlavního soka Ludvíka Bavorského. Kdyby na ně Ludvíkovi rytíři narazili, kdo by je mohl pak vinit, že ve srážce zahubili mezi Pražskými i nějaké páže!

Zima byla toho roku třeskutá a sníh zasypal cesty, což nám místo Komořan potvrdí jen letopisci; nuceně tak pobývali i několik dní v zájezdních hospodách. Záměrně obcházeli všechna velká města jako Worms či Norimberk, Karel spěchal za svou Blankou i za korunou českou, kterou si měl poprvé nasadit na hlavu. Cestoval přes celý Advent i Vánoce a dorazil do té stověžaté právě na Tři krále – jako poutník spolu s dávnými třemi poutníky betlémskými. Vůbec ne náhodou.

Dostáváme se k podstatnému. Karel nanejvýš ctil celý život symboly. Dovolte trochu filozofie, protože symbol je pojmem filozofickým; je vždycky tou částí, která ukazuje k celku, k plnému smyslu. Tak je pět spojených kruhů symbolem olympiády a advent je symbolem velkého štěstí, zrození Spasitele světa. Je pro lidi nadané duchem, i ty, co nechodí během roku do kostela, radostným očekáváním.

Nikdo mi nevymluví, že Karel chtěl dlouhou nebezpečnou a mrazivou adventní poutí poděkovat Bohu za ten uplývající šestačtyřicátý rok, kdy se stal králem i císařem. Takový byl, přátelé, středověk a jeho lidí. Pojdme přijmout mezi symboly adventu vedle věnců z chvojí a svící i laskavou tvář našeho krále Karla.

Váš Honza Šolc

(Premiéra 130. Řečí pod věží v sobotu 26. 11. 2011)